

INVUL- EN AUDITINSTRUCTIE
bij het
TARIEVENVOORSTEL GTS 2023

INHOUDSOPGAVE

INVUL- EN AUDITINSTRUCTIE BIJ HET TARIEVENVOORSTEL GTS 2023

1	Inleiding	3
2	Invulinstructie	5
3	Auditinstructie	10
	Bijlage 1 - Modeltekst voor deel I van de opdracht	15
	Bijlage 2 - Modeltekst voor deel II van de opdracht	17

INVUL- EN AUDITINSTRUCTIE BIJ HET TARIEVENVOORSTEL GTS 2023

1 Inleiding

In deze invul- en auditinstructie geeft de ACM nadere handvatten voor Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) en diens accountant ten aanzien van het Informatieverzoek Tarieven GTS 2023. Dit eerste hoofdstuk bevat informatie over de achtergrond van het informatieverzoek, de onderdelen waar het informatieverzoek uit bestaat en de planning. In hoofdstuk 2 geeft de ACM een invulinstructie welke in acht moet worden genomen bij het invoeren van de gegevens in het informatieverzoek. Vervolgens zet de ACM in hoofdstuk 3 uiteen welke vereisten voor de accountant gelden bij de uitvoering van zijn werkzaamheden en op welke wijze hij over de uitkomsten van deze werkzaamheden aan de ACM dient te rapporteren.

1.1 Achtergrond

De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) zendt GTS jaarlijks een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 10 en 10a van de Gaswet, met inachtneming van de tariefstructuren zoals vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g van de Gaswet en met inachtneming van de gemaakte kosten voor investeringen – voor zover deze als doelmatig zijn beoordeeld door de ACM – zoals bedoeld in artikel 39e, of 54a, derde lid, van de Gaswet.

Voor het indienen van het tarievenvoorstel heeft de ACM het Informatieverzoek Tarieven GTS 2023 opgesteld. Het Informatieverzoek Tarieven GTS 2023 bestaat uit:

- Afspraken reguleringsdata 2020/2021 voor Gasunie Transport Services (hierna: ARD)
- Invul- en auditinstructie bij het tarievenvoorstel GTS 2023 (hierna: invul- en auditinstructie)
- Tarievenmodule GTS 2023 (hierna: tarievenmodule)

1.2 Tarievenmodule GTS 2023

Voor het indienen van het tarievenvoorstel 2023 zal GTS gebruik maken van de tarievenmodule die de ACM op 11-01-2022 aan GTS heeft toegestuurd. De tarievenmodule bestaat uit de volgende tabbladen:

- Titelblad
- Toelichting
- Bronnen en toepassingen
- 1. Entry- en exittarieven
- 2. Parameters
- 3. Input WUI
- 4. Input ombouwtaak
- 5. Input desinvesteringen

- 6. Input nacalculaties
- 7. Input bijschatten
- 8. Input incidentele correcties
- 9. Input capaciteit
- 10. WUI
- 11. Ombouwtaak
- 12. Indexatie desinvesteringen
- 13. Nacalculaties
- 14. Nacalculatie bijschatten
- 15. Incidentele correcties
- 16. Toegestane inkomsten
- 17. RPM
- 18. Entry- en exittarieven
- 19. Opmerkingen

In de tarievenmodule kan GTS onder andere de kosten en opbrengsten opnemen van investeringen en incidentele posten, die GTS wenst te betrekken in de tarieven 2023, en voorspelde gecontracteerde capaciteit opgeven. Aangezien deze gegevens voor de ACM nieuwe informatie vormen ten opzichte van reeds bekende gegevens, acht de ACM het noodzakelijk en proportioneel deze nieuwe gegevens te laten onderzoeken door een externe accountant.

1.3 Planning

De door de accountant gewaarmerkte financiële informatie bij het tarievenvoorstel en de daarbij behorende accountantsrapportages dienen uiterlijk 01-03-2022 in het bezit van de ACM te zijn.

1.4 Contactgegevens

In geval van vragen over het informatieverzoek, de toepassing van de ARD of de wijze waarop de tarievenmodule ingevuld dient te worden, verzoeken wij u contact op te nemen met de contactpersonen die in het titelblad van de tarievenmodule vermeld staan.

Ook wanneer u nadere aanwijzingen nodig heeft voor de beoordeling van gegevens of bijzondere situaties in uw bedrijfsvoering in het licht van de ARD wordt u verzocht contact op te nemen met deze contactpersonen.

2 Invulinstructie

2.1 Algemene invulinstructie

De opzet van de tabbladen en de in het model aangebrachte formules en verwijzingen mogen niet worden verwijderd of gewijzigd. GTS mag, indien nodig, extra regels toevoegen of regels verwijderen in de tabel voor investeringen. Alleen de groen gekleurde cellen moeten worden ingevuld. Witte, gele en oranje cellen mogen niet worden ingevuld of gewijzigd, zie ook onderstaande tabel.

GROEN	Bij een dataverzoek zijn door ACM vóóringevulde velden in een groen veld geplaatst
GROEN2	Bij een dataverzoek in te vullen velden
ORANJE	Waarde die zonder berekening wordt overgenomen uit een andere cel
GEEL	Berekende waarde
BLAUW	Celwaarde (uitkomst van een berekening) die een eindresultaat vormt
ROZE	Waarde of berekening die speciale aandacht vraagt (zet toelichting in opmerking)
PAARS	Ingevoerde waarde of berekening die nog niet juist is (indien van toepassing)
GRIJS (leeg)	Cel is niet van toepassing (dus leeg, niet nul), maar er wordt door een formule wel naar verwezen
GRIJS (met grijze tekst)	Cel is niet relevant voor dit tarievenbesluit maar wel voor tarievenbesluiten in latere jaren

In afwijking tot de andere tabbladen mag GTS in de tabbladen 'Input incidentele correcties' en 'Incidentele correcties' naar eigen inzicht het tabblad aanpassen en berekeningen toevoegen, mits de verwijzingen in deze tabbladen naar de andere tabbladen niet worden aangepast. Op het tabblad 'Incidentele correcties' mag GTS verwijzingen opnemen naar het tabblad 'Input incidentele correcties' en het tabblad 'Parameters'.

Verslaglegging in dit informatieverzoek dient plaats te vinden met inachtneming van de ARD. De algemene grondslagen en bepalingen die in de hoofdstukken 1 en 2 van de ARD zijn opgenomen dienen bij elke tabel in dit dataverzoek in aanmerking te worden genomen. Waar de invul- en auditinstructie afwijkt van de ARD wat betreft de grondslagen waarop de aan te leveren informatie is gebaseerd, is de invul- en auditinstructie leidend. Indien de tarievenmodule en de invul- en auditinstructie tegenstrijdigheden opleveren, is de tarievenmodule leidend.

2.2 Specifieke invulinstructie per tabblad

3. Input WUI

- In dit tabblad kan GTS de wettelijke uitgezonderde investeringen opnemen. Een wettelijk uitgezonderde investering is een investering als bedoeld in artikel 39e van de Gaswet of een investering als bedoeld in artikel 54a, derde lid, van de Gaswet.
- In dit tabblad is de subtabel 'Wettelijk uitgezonderde investeringen in 2020-2024 voor vergoeding kosten 2022-2026' opgenomen. In deze subtabel dient GTS de wettelijk uitgezonderde investeringen op te nemen die vanaf 1-1-2020 geactiveerd zijn, voor zover deze niet in eerdere tarievenvoorstellen zijn opgegeven.
- In de subtabel in dit tabblad dient GTS in de kolom 'Type WUI' (kolom J) voor elke wettelijk uitgezonderde investering aan te geven welk type wettelijk uitgezonderde investering de investering is. Daarbij heeft GTS de keuze tussen:
  - 'artikel 39e Gw' indien het een investering als bedoeld in artikel 39e van de Gaswet betreft, of
  - 'artikel 54a Gw' indien het een investering als bedoeld in artikel 54a, derde lid, van de Gaswet betreft.

Hierbij dient GTS investeringen zodanig onder te verdelen dat per rij slechts één kwalificatie mogelijk is.

- De ACM verzoekt GTS om, indien sprake is van een nieuw investeringsproject dat volgens GTS kwalificeert als een wettelijke uitgezonderde investering, het investeringsproject toe te lichten en bewijsstukken van het besluit van de Minister van Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer of de Minister van Economische Zaken en Klimaat toe te voegen bij het tarievenvoorstel.
- De ACM verzoekt GTS om de wettelijk uitgezonderde investeringen op te nemen in de toelichting bij het tarievenvoorstel, voor zover het investeringen betreffen die niet zijn opgenomen in eerdere tarievenvoorstellen.

4. Input ombouwtaak

- In dit tabblad kan GTS de investeringen ten behoeve van de ombouw van industriële netgebruikers van G-gas naar H-gas opnemen.
- In dit tabblad is de subtabel 'Activeringen ombouw G- naar H-gas in 2020-2024 voor vergoeding kosten 2022-2026' opgenomen. In deze subtabel dient GTS investeringen ten behoeve van de ombouwtaak op te nemen die vanaf 1-1-2020 geactiveerd zijn, voor zover deze niet in eerdere tarievenvoorstellen zijn opgegeven.
- De ACM verzoekt GTS om de investeringen ten behoeve van de ombouw van G-gas naar H-gas op te nemen in de toelichting bij het tarievenvoorstel, voor zover het investeringen betreffen die niet zijn opgenomen in eerdere tarievenvoorstellen.

5. Input desinvesteringen

- In dit tabblad kan GTS de desinvesteringen opgeven. Desinvesteringen zijn de activa die GTS verwijderd heeft uit haar net. Onder de desinvesteringen vallen alle activa die GTS verkocht of verwijderd heeft, onafhankelijk van de resterende afschrijvingstermijn.
- In dit tabblad is de subtabel 'Desinvesteringen' opgenomen. In deze subtabel dient GTS de desinvesteringen op te nemen die vanaf 1-1-2020 gedesinvesteerd zijn voor zover deze niet in eerdere tarievenvoorstellen zijn opgegeven.

6. Input nacalculaties 21-23

- In dit tabblad is de subtabel 'Omzetregulering (conform paragraaf 7.1 van het methodebesluit 2017-2021)' opgenomen. In de groene cellen in deze subtabel dient GTS de gerealiseerde omzet per taak over het kalenderjaar 2021 op te geven.
- In dit tabblad is de subtabel 'Overboeking- en terugkoopregeling (conform paragraaf 9.4.3 van het methodebesluit 2017-2021)' opgenomen. In de groene cel in deze subtabel dient GTS het saldo van de overboek- en terugkoopregeling over het kalenderjaar 2021 op te geven.
- In dit tabblad is de subtabel 'Veilinggelden (conform paragraaf 9.4.2 van het methodebesluit 2017-2021)' opgenomen. In deze subtabel is een groene cel opgenomen waarin GTS dient aan te geven wat het saldo is van de veilinggelden over het kalenderjaar 2021. Daarnaast is een groene cel opgenomen waarin GTS kan aangeven welk deel van het saldo veilingopbrengsten zij wil verwerken in de tarieven (dit dient een bedrag kleiner dan of gelijk aan 0 te zijn). Tevens is een groene cel opgegeven waarin GTS kan aangeven welk deel van het saldo veilinggelden zij in mindering wenst te brengen op een in gebruik te nemen activering (dit dient ook een bedrag kleiner dan of gelijk aan 0 te zijn). Het resterende saldo veilinggelden kan GTS 'reserveren' om aan te wenden voor toekomstige investeringen die congestie oplossen. Het is GTS alleen toegestaan om saldo veilinggelden te 'reserveren' voor toekomstige investeringen indien er concrete plannen zijn voor investeringen die congestie oplossen.
- In dit tabblad is de subtabel 'Inkoopkosten energie (conform paragraaf 9.2.1 van het methodebesluit 2017-2021)' opgenomen. In de groene cel in deze subtabel dient GTS de realisatie van de inkoopkosten energie voor de kwaliteitsconversietaak over het kalenderjaar 2021 op te geven.
- In dit tabblad is de subtabel 'Administratieve onbalans (conform paragraaf 9.2.4 van het methodebesluit 2017-2021)' opgenomen. In de groene cel in deze subtabel dient GTS het saldo voor de administratieve onbalans over het kalenderjaar 2021 op te geven.

7. Input bijschatting

- In dit tabblad kan GTS de niet wettelijk uitgezonderde investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan 10 jaar opnemen.
- In dit tabblad is de subtabel 'Gerealiseerde niet wettelijk uitgezonderde investeringen met afschrijvingstermijn > 10 jaar' opgenomen. In deze subtabel dient GTS investeringen ten behoeve van de transporttaak, balanceringstaak, aansluitaak en kwaliteitsconversietaak op te nemen die vanaf 1-1-2020 geactiveerd zijn, voor zover deze niet in eerdere tarievenvoorstellen zijn opgegeven, ze niet onder de wettelijk uitgezonderde investeringen vallen en ze een afschrijvingstermijn hebben van tenminste 10 jaar.
- Alle activacategorieën met een afschrijvingstermijn van tenminste 10 jaar zijn op dit tabblad opgenomen. Alle activa die GTS hier opgeeft moeten onder één van deze categorieën geclassificeerd worden.

8. Input incidentele correcties

- GTS kan op dit tabblad in vormvrije wijze de noodzakelijke input opnemen voor de tariefcorrecties die zij wil voorstellen in het tabblad 'Incidentele correcties'.
- De ACM verzoekt GTS een motivering van de voorgestelde tariefcorrecties op te nemen in de toelichting bij het tarievenvoorstel. GTS dient daarbij ook aan te geven op grond van welke bevoegdheid de ACM de door GTS voorgestelde tariefcorrecties dient uit te voeren.

9. Input capaciteit

- In dit tabblad dient GTS de voorspelde gecontracteerde capaciteit voor entry, exit, gasopslag entry en gasopslag exit op te geven voor het kalenderjaar 2023.¹
- De ACM verzoekt GTS om de voorspelde gecontracteerde capaciteit toe te lichten in het toelichtingsdocument bij het tarievenvoorstel.

15. Incidentele correcties

- GTS kan op dit tabblad in vormvrije wijze tariefcorrecties voorstellen die niet reeds op andere tabbladen zijn opgenomen. In afwijking van andere tabbladen is het GTS toegestaan om op dit tabblad berekeningen op te nemen en de indeling van het tabblad te wijzigen. Het totale te corrigeren bedrag per taak als gevolg van de door GTS voorgestelde tariefcorrecties dient opgenomen te worden in de daarvoor bestemde cellen, zodat de verwijzing naar andere tabbladen aansluit.

¹ De voorspelde gecontracteerde capaciteit is de schatting van de capaciteitsverkopende rekening houdend met de multiplicatoren en de seizoensfactoren van de verschillende capaciteitsproducten.

19. Opmerkingen

- GTS kan op dit tabblad opmerkingen opnemen die zien op op de inhoud van de tabbladen in rekenmodule (bijvoorbeeld als GTS wijzigingen heeft aangebracht). Indien nodig, kan GTS extra rijen toevoegen.

2.3 Vertrouwelijkheid van gegevens

De ACM zal de door GTS ingevulde tarievenmodule integraal openbaar maken op haar website, www.acm.nl, met uitzondering van gegevens die op basis van de vertrouwelijkheidsgronden (artikelen 10 en 11) uit de Wet openbaarheid bestuur van openbaarmaking (hierna: Wob) uitgezonderd moeten worden. In verband hiermee verzoekt de ACM GTS om uitdrukkelijk en gemotiveerd aan te geven of, en zo ja, welke gegevens naar het oordeel van GTS in het licht van de Wob vertrouwelijk dienen te blijven. U kunt dit aangeven in de toelichting bij het ingediende tarievenvoorstel. De ACM zal vervolgens met inachtneming van uw motivering besluiten of uitzondering van openbaarmaking van deze gegevens gerechtvaardigd is.

3 Auditinstructie

3.1 Doelstelling

Het doel van de auditinstructies is het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte en de intensiteit van de controle van de accountant die belast is met de controle van de tarievenmodule.

Deze auditinstructie bevat de uitgangspunten en specifieke vereisten voor de accountantscontrole van de tarievenmodule en benoemt de zaken die normale aandacht of speciale aandacht vereisen. Tevens wordt aangegeven op welke wijze door de accountant van GTS over de uitkomsten van de controle dient te worden gerapporteerd, namelijk middels het indienen van het Model Assurance Rapport in bijlage 1 (voor deel I van de opdracht) en een onderzoeksrapport in bijlage 2 (voor deel II van de opdracht).

3.2 Scope

Er is sprake van een assurance-opdracht voor 'deel I van de opdracht' en een onderzoeksrapport voor 'deel II van de opdracht'. Voor zover in deze auditinstructie de term 'controle' of 'onderzoek' wordt gebruikt, moet hiervoor worden gelezen: het uitvoeren van een assurance-opdracht. De assurance-opdracht omvat zowel het controleren van historische financiële informatie als het onderzoeken van toekomstgerichte informatie.

Met betrekking tot het eerstgenoemde deel van de opdracht dient de accountant een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat de onderzochte informatie geen onjuistheden van materieel belang bevat. Dit gedeelte wordt hierna 'deel I van de opdracht' genoemd. Deel I van de opdracht betreft enkel tabblad 8, 'Input incidentele correcties'. Indien GTS geen incidentele correcties en dus geen additionele gegevens opgeeft, vervalt dit gedeelte van de opdracht.

Met betrekking tot het tweede deel van de opdracht, toekomstgerichte informatie, dient de accountant een beperkte mate van zekerheid te geven over de gegevens waarop veronderstellingen zijn gebaseerd en een redelijke mate van zekerheid over de opstelling en toelichting van de verwachting. Dit gedeelte wordt hierna 'deel II van de opdracht' genoemd.

Het onderzoek naar de aangeleverde gegevens dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (hierna: NBA) vastgestelde Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (hierna: NV COS). Wat deel II van de opdracht betreft dient de accountant NV COS 3400 'Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie' in acht te nemen.

Indien deze auditinstructie in de opvatting van GTS of diens accountant niet of niet duidelijk voorziet in een bepaalde situatie treedt GTS al dan niet gezamenlijk met diens accountant in

overleg met de ACM. De ACM legt de uit dat overleg voortkomende standpunten schriftelijk vast waarmee deze zijn te beschouwen als een aanpassing van de auditinstructie.

3.3 Controle- en onderzoeksobject

Het controle- en onderzoeksobject betreft de hieronder specifiek benoemde gedeelten uit de tarievenmodule.

Het controleobject voor deel I van de opdracht betreft gegevens over gerealiseerde kosten en opbrengsten, voor zover die door GTS zijn ingevuld in de hieronder genoemde tabbladen. De gegevens die reeds door de ACM in deze tabellen zijn ingevuld, vallen buiten het controleobject. Indien GTS geen gegevens heeft ingevuld vervalt dit gedeelte van de opdracht.

- Tabblad 8 – Input incidentele correcties ('8. Input incidentele correcties')

Het onderzoeksobject voor deel II van de opdracht betreft gegevens over voorspelde gecontracteerde capaciteit 2023.

- Tabblad 9 – Input voorspelde gecontracteerde capaciteit ('9. Input capaciteit'), voor voorspelde gecontracteerde capaciteit entry, exit, entry gasopslag en exit gasopslag.

Naast bovenstaande maakt ook het door GTS te verstrekken toelichtingsdocument onderdeel uit van het controle- en onderzoeksobject.

De overige gegevens in de tarievenmodule maken geen deel uit van het controle- en onderzoeksobject en behoeven niet door de accountant te worden onderzocht.

Het af te geven assurance-rapport heeft betrekking op niet-financiële informatie (voorspelde gecontracteerde capaciteit)². De onderzochte gegevens dienen gewaarmerkt bij het assurance-rapport te worden gevoegd.

3.4 Gewenste zekerheid

De controle van de aangeleverde gegevens dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de door het NBA uitgevaardigde 'Nadere voorschriften controle- en overige standaarden' (NV COS). De werkzaamheden dienen over het algemeen gericht te zijn op de juistheid en volledigheid van de verstrekte informatie. Bij de planning en uitvoering van de controle dient rekening te worden gehouden met mogelijke tendenties van de aangeleverde data.

---

² Bij de NC TAR implementatie wordt de term rekenvolume vertaald naar forecasted contracted capacity (voorspelde gecontracteerde capaciteit), ofwel de voorspelde gecontracteerde capaciteit is de schatting van de capaciteitsverkoop rekening houdend met de multipliers en seasonal factoren van de verschillende capaciteitsproducten.

Voor deel I van de opdracht hangt dit af van de specifieke incidentele correcties die mogelijk worden opgegeven.

Voor deel II van de opdracht betreft dit bijvoorbeeld:

- Grote afwijkingen van de voorspelde gecontracteerde capaciteit ten opzichte van de voorspelde gecontracteerde capaciteit (voorheen bekend als rekenvolumes) in de voorgaande drie jaren.

Van de accountant wordt niet alleen verwacht dat hij de juiste en volledige weergave van de verstrekte informatie vaststelt, doch dat hij tevens de specifieke aspecten aandachtspunten zoals nader uitgewerkt in deze auditinstructies (hoofdstuk 3) in zijn werkzaamheden betreft. De accountant is vrij zelf de controleaanpak te bepalen en controlemiddelen te kiezen.

3.5 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid (materialiteit)

Ter realisering van de vereiste redelijke mate van zekerheid dient de accountant een betrouwbaarheidsniveau van ten minste 95% met betrekking tot zijn oordeel te hanteren.

Specifiek voor deel I van de opdracht is de door de accountant te hanteren nauwkeurigheid (materialiteit) per tabel of per te onderzoeken grootte als volgt:

- Tabblad 9 – Input incidentele correcties ('9. Input incidentele correcties') : 2% van de kosten per subtabel met een minimum materialiteit van EUR 100.000.

Aard verklaring	Onjuistheid (in de verantwoording)	Onzekerheid (in de verantwoording)
Goedkeurend	< 2%	< 5%
Beperking	2% > en < 5%	5% > en < 10%
Oordeelonthouding		> 10%
Afkeurend	> 5%	

3.6 Intensiteit van de werkzaamheden van de accountant

De ACM beschrijft in deze paragraaf de intensiteit en werkzaamheden van de accountant voor respectievelijk deel I en deel II van de opdracht.

3.6.1 Normale aandacht voor deel I en deel II van de opdracht

De accountant stelt vast of de verantwoording ten minste voldoet aan de eisen zoals gesteld in de invulinstructie. De werkzaamheden dienen in het algemeen te zijn gericht op het vaststellen van de juistheid en de volledigheid van de verstrekte informatie. Hieronder beschrijft de ACM normale en specifieke aandachtspunten bij de werkzaamheden van de accountant.

Normale aandacht

Dit betekent dat de accountant de volgende werkzaamheden uitvoert:

- De accountant stelt vast dat de tarievenmodule is ingevuld overeenkomstig de invulinstructie van de ACM en overeenkomstig de 'Afspraken Reguleringsdata 2020/2021 voor Gasunie Transport Services' voor financiële informatieverzoeken (hierna: ARD).³
- De accountant stelt vast dat de door de netbeheerder verantwoorde gegevens direct zijn ontleend aan een deugdelijke registratie of administratie. Bij afwezigheid van een dergelijke registratie beoordeelt de accountant of de door de netbeheerder toegepaste berekeningen, afleidingen, schattingen, toerekeningen en dergelijke een aanvaardbare en redelijke uitleg vormen van de (algemene) richtlijnen en grondslagen zoals uiteengezet in de invulinstructie.
- De accountant toetst of de toelichting van GTS bij de tarievenmodule al die informatie bevat die voor de ACM noodzakelijk is om de gegevens in de tarievenmodule voldoende te doorgronden en juist te interpreteren. In het bijzonder toetst de accountant of, indien relevant, keuzes, interpretaties en motiveringen van GTS duidelijk en navolgbaar te zijn.

3.6.2 Specifieke aandacht voor deel I van opdracht

Naast bovenstaande algemene werkzaamheden gelden voor de afzonderlijke tabbladen van onderdeel I van de opdracht onderstaande specifieke aandachtspunten:

Tabblad 8 – Input incidentele correcties ('8. Input incidentele correcties')

- Onder incidentele correcties kan GTS naar eigen inzicht bedragen voor tariefcorrecties voorstellen. Dit zijn correcties die de ACM niet al op grond van het methodebesluit 2017-2021 of het methodebesluit 2022-2026 voornemens is uit te voeren. Hierbij dienen de voorgestelde tariefcorrecties onder één van de situaties beschreven in artikel 81c, tweede lid van de Gaswet in aanmerking te komen voor de tariefcorrectie.
- De accountant stelt vast dat de gerealiseerde incidentele kosten en incidentele opbrengsten:
  - aan bovenstaande definitie voldoen; en
  - kosten en baten daadwerkelijk zijn gerealiseerd, waarbij de accountant de incidentele kosten op juistheid en de incidentele opbrengsten op volledigheid onderzoekt.

---

³ Waar de auditinstructie afwijkt van de ARD wat betreft de grondslagen waarop de aan te leveren informatie is gebaseerd, is de auditinstructie leidend. Indien de tarievenmodule (inclusief invulinstructie) en de auditinstructie wat betreft de door de accountant te controleren informatie tegenstrijdigheden opleveren, is de tarievenmodule (inclusief invulinstructie) leidend.

3.6.3 Specifieke aandacht voor deel II van de opdracht

Dit betreft een onderzoeksrapport op basis van NV COS 3400 waarbij de accountant vaststelt dat⁴:

- a. de aan toekomstige informatie ten grondslag liggende schattingen niet onredelijk zijn;
- b. de toekomstige informatie op een juiste wijze is gebaseerd op de veronderstellingen;
- c. de toekomstige informatie op een juiste wijze is gepresenteerd en alle veronderstellingen van materieel belang toereikend zijn toegelicht.

Specifieke aandacht

Naast bovenstaande algemene werkzaamheden gelden voor onderdeel II van de opdracht onderstaande specifieke aandachtspunten.

Tabblad 9 – Input voorspelde gecontracteerde capaciteit ('9. Input capaciteit')

- De accountant stelt vast dat de aan de voorspelde gecontracteerde capaciteit 2023 ten grondslag liggende schattingen niet onredelijk zijn en alle veronderstellingen van materieel belang toereikend zijn toegelicht.

3.7 Rapportage

Het assurance-rapport over deel I en het onderzoeksrapport over deel II van het accountantsonderzoek dienen te zijn opgesteld overeenkomstig de modelteksten zoals in bijlage 1 en bijlage 2 per onderzoeksdeel weergegeven, of vergelijkbaar. De accountant wordt geacht de tekst van beide modellen aan te passen of aan te vullen als de bevindingen van zijn onderzoek daartoe aanleiding geven.

Van de accountant wordt gevraagd dat hij in het assurance-rapport inzicht geeft in de gehanteerde attentiepunten indien deze van invloed zijn op de conclusie in het assurance-rapport. Indien GTS geen gegevens heeft ingevuld in tabblad 9, 'Input incidentele correcties', vervalt deel I van de opdracht. Hier hoeft dan ook geen controleverklaring voor opgesteld te worden.

---

⁴ Gebaseerd op NV COS 3400 randnummer 2.

Bijlage 1 - Modeltekst voor deel I van de opdracht

Aan: Opdrachtgever

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Opdracht

Wij hebben de bijgevoegde en door ons gewaarmerkte “Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023” met betrekking tot het boekjaar 2021 van Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) te Groningen gecontroleerd, met uitzondering van de gegevens die reeds door de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) in de tabellen zijn ingevuld. De gecontroleerde gegevens omvatten uitsluitend de volgende onderdelen van de tarievenmodule GTS 2023, met uitzondering van de gegevens die reeds door de ACM zijn ingevuld:

- Tabel 8 – Input incidentele correcties ('9. Input incidentele correcties')

en de bij deze gegevens verstrekte toelichting (hierna te noemen: de relevante gegevens van Tabel 8 van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023').

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van GTS is verantwoordelijk voor het opstellen van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023', in overeenstemming met de invulgrondslagen bij de tarievenmodule GTS 2023 van de ACM. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023 mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de relevante gegevens van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023'. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023' geen afwijkingen van materieel belang bevatten.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen met betrekking tot de relevante gegevens van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023'. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de relevante gegevens van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023' een afwijking van materieel belang bevatten als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het overzicht door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het overzicht. Wij hebben in onze controle de aanwijzingen in acht genomen die zijn gegeven in de auditinstructie van de ACM.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel zijn de relevante gegevens van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023' in alle van materieel belang zijnde aspecten opgemaakt in overeenstemming met de Afspraken reguleringsdata en met de nadere richtlijnen zoals vastgelegd in de invulgrondslag bij de tarievenmodule van de ACM.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

Deze 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023' met betrekking tot het boekjaar 2021 van GTS en onze controleverklaring bij de relevante gegevens van de 'Financiële gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023' zijn uitsluitend geschikt voor gebruik door de ACM voor het toezicht in het kader van de Gaswet en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant en ondertekening met die naam

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

Bijlage 2 - Modeltekst voor deel II van de opdracht

ONDERZOEKSRAPPORT

Aan: Opdrachtgever

Opdracht en verantwoordelijkheden

Wij hebben Tabel 9 van de bijgevoegde en door ons gewaarmerkte 'Gegevens t.b.v. de tarievenmodule GTS 2023' met betrekking tot het boekjaar 2023 van Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) te Groningen onderzocht. De onderzochte gegevens (hierna: de verwachting) omvatten uitsluitend de volgende onderdelen van de tarievenmodule GTS 2023:

- Tabel 9 – Input voorspelde gecontracteerde capaciteit ('9. Input capaciteit'), voor voorspelde gecontracteerde capaciteit entry, exit, entry gasopslag en exit gasopslag.

en de bij deze gegevens verstrekte toelichting.

De verwachting, met inbegrip van de veronderstellingen waarop deze is gebaseerd, is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van GTS. Het is onze verantwoordelijkheid een onderzoeksrapport inzake de verwachting te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3400, "Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie", en in overeenstemming met de auditinstructie van de ACM. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de entiteit, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens en het vaststellen dat de veronderstellingen op de juiste wijze zijn verwerkt.

Ons onderzoek betreffende de gegevens waarop de veronderstellingen zijn gebaseerd, kan als gevolg van de aard van dit onderzoek, slechts resulteren in het geven van een conclusie die een beperkte mate van zekerheid geeft. Ons onderzoek betreffende de opstelling en de toelichting van de verwachting in overeenstemming met de Afspraken reguleringsdata 2020/2021 voor Gasunie Transport Services en met de nadere richtlijnen zoals vastgelegd in de invulgrondslag bij de tarievenmodule van de ACM, resulteert in een oordeel dat een redelijke mate van zekerheid geeft.

Conclusie en oordeel

Op grond van ons onderzoek van de gegevens waarop de veronderstellingen zijn gebaseerd is ons niets gebleken op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de veronderstellingen geen redelijke basis vormen voor de verwachting.

Naar ons oordeel is de verwachting op een juiste wijze op basis van de veronderstellingen opgesteld en toegelicht, in overeenstemming met de Afspraken reguleringsdata en met de nadere richtlijnen zoals vastgelegd in de invulgrondslag bij de tarievenmodule van de ACM.

Overige aspecten

1. Realiseerbaarheid toekomstige uitkomsten

De werkelijke uitkomsten zullen waarschijnlijk afwijken van de verwachting, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet op gelijke wijze zullen voordoen als hier is aangenomen. De hieruit voortvloeiende afwijkingen kunnen van materieel belang zijn.

2. Beperking in verspreidingskring en het gebruik

De verwachting is opgesteld voor de ACM, ten behoeve van de vaststelling van de tarieven van GTS voor de uitvoering in 2023 van de taken genoemd in artikel 10 en 10a van de Gaswet. Ons onderzoeksrapport is derhalve uitsluitend bestemd voor de ACM en kan derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant en ondertekening met die naam

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden